

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

DEVELOPMENT OF PHENOMENON-BASED LEARNING ACTIVITIES USING THE READS MODEL IN HEALTH EDUCATION FOR MATHAYOM 3 STUDENTS

วารินทร์พร ฟันเฟื่องฟู*

ภาควิชาศึกษาทั่วไป วิทยาลัยนาฏศิลปบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

Varinporn Funfuengfu*

Department of General Education, Lopburi College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute of Fine Arts

*Corresponding Author E-mail : Dr.Mam2512@gmail.com

(วันที่รับบทความ : กันยายน 14, 2568 ; วันที่แก้ไขบทความ : ตุลาคม 4, 2568 ; วันที่ตอบรับบทความ : ตุลาคม 6, 2568)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (2) ศึกษาทักษะกระบวนการกลุ่มหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ (3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของวิทยาลัยนาฏศิลปบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 18 แผน ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 (2) แบบประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งทุกรายการประเมิน มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 และ (3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

(1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76$, $\sigma = 0.36$)

(2) ทักษะกระบวนการกลุ่มหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 3.79$, $\sigma = 0.41$)

(3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.32$)

คำสำคัญ : กิจกรรมการเรียนรู้, ปรากฏการณ์เป็นฐาน, รูปแบบ READS, วิชาสุขศึกษา

Abstract

This research aimed to (1) develop learning activities phenomenon-based learning activities according to the READS model in health education for Mathayom 3 students; (2) study group process skills after organizing learning activities using phenomenon as a base according to the READS model in health education for Mathayom 3 students; and (3) study student satisfaction with organizing learning activities using phenomenon as a base according to the READS model. The population used in the research was Mathayom 3 students of Lopburi College of Dramatic Arts, Bunditpatanasilpa Institute of Fine Arts, Ministry of Culture Semester 1, Academic Year 2025, 24 students. The research instruments included (1) 18 learning activity plans in health education for Mathayom 3 students, with an IOC between 0.80 and 1.00. (2) a group process skills assessment form in health education for Mathayom 3 students, with an IOC to 1.00 for all items assessed and (3) a student satisfaction assessment form for learning

activities using phenomenon-based learning. Using the READS model in health education for Mathayom 3 students, with an IOC between 0.80 to 1.00. Statistics used for data analysis included percentages, means, and standard deviations.

The research results revealed that :

(1) The lesson plans for phenomenon-based learning activities using the READS model in health education for Mathayom 3 students (Grade 9) were found to be highly appropriate overall ($\mu = 4.76$, $\sigma = 0.36$).

(2) Students' group process skills after participating in the phenomenon-based learning activities using the READS model in health education for Mathayom 3 students (Grade 9) were at a very good level overall ($\mu = 3.79$, $\sigma = 0.41$).

(3) Students' satisfaction with the phenomenon-based learning activities using the READS model in health education for Mathayom 3 students (Grade 9) was at a high level overall ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.32$).

Keywords : Learning Activities, Phenomenon-Based Learning, READS Model, Health Education

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน วิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนไม่ได้มาจากอาจารย์ผู้สอนแต่ผู้เดียว แต่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากเพื่อนด้วยกันได้ เพราะผู้เรียนย่อมประสบปัญหาในการเรียนคล้ายๆ กัน เมื่อคนหนึ่งได้เรียนรู้จนเริ่มมีความเข้าใจในเนื้อหาวิชา สามารถช่วยเหลือเพื่อนคนอื่นๆ ได้ และการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนภายในกลุ่มสามารถช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนั้น ทักษะที่สำคัญคือการแสวงหาความรู้จากหลายแหล่งความรู้ โดยเฉพาะความรู้จากเพื่อนในกลุ่มเป็นแนวทางที่จะทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนจะต้องมุ่งให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบร่วมกันและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ความคิด และการแก้ไขปัญหาร่วมกันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางปัญญา สร้างสังคมที่มีการร่วมมือ การให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนอย่างเต็มตัว ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ นอกจากนี้ปัจจัยการพัฒนาทางด้านสติปัญญาและความคิด คือ การที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และจะต้องมีความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องจะทำให้ระดับความคิดและปัญญาพัฒนาขึ้น (ปิยะมาต ชาทิมนตรี, 2550; ดวงเดือน เทพนวล, 2556; สุริยา ญาญพิชัย, 2561)

จากการสำรวจและสังเกตการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาในชั้นเรียน ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การระดมความคิดเห็น และการแบ่งบทบาทหน้าที่ในกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ทำให้เกิดความจำเป็นในการนำรูปแบบการเรียนรู้ใหม่ๆ มาใช้เพื่อพัฒนาทักษะเหล่านี้ ซึ่งแนวทางการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการกลุ่มมีหลายวิธี แต่การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสามารถพัฒนาทักษะต่างๆ ของผู้เรียนได้รวมทั้งทักษะกระบวนการกลุ่มก็เช่นกัน จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ อาทิ เช่น พิพัฒน์พงษ์ ดำมาก (2564) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นอกจากนี้ Varinporn Funfuengfu (2022 : 1366-1377) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของนักศึกษาวิชาชีพครู โดยใช้รูปแบบ READS ซึ่งมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นรับรู้ปัญหา (Recognize Problems : R) โดยผู้สอนนำเสนอปรากฏการณ์ที่น่าสนใจซึ่งเป็นสถานการณ์ในวิถีชีวิต สถานการณ์จริง สถานการณ์จำลอง สถานการณ์นอกห้องเรียน สถานการณ์เกี่ยวกับตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม หลักวิชาการ เรื่องทั่วไป และการนำเสนอตัวแบบ ซึ่งสามารถบูรณาการความรู้ได้หลายสาขาวิชา และครูกระตุ้นด้วยคำถาม หรือให้ผู้เรียนร่วมกันตั้งคำถามจากปรากฏการณ์ ขั้นที่ 2 ขั้นระดมปัญญา (Eliciting Brain Storm : E) เป็นขั้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน เพื่อแสวงหาคำตอบ ขั้นที่ 3 ขั้นประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า (Assessing for Value Adding : A) โดยผู้เรียนพิจารณาไตร่ตรองถึงผลที่จะเกิดจากทางเลือกในการแสวงหาคำตอบ และตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด

พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบทางเลือก โดยผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเองหรือกับคู่หรือกลุ่ม ขั้นที่ 4 ขั้นพัฒนาสู่ผลงาน (Developing Outcomes : D) ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเพื่อจัดทำผลงานหรือชิ้นงาน ที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ขั้นที่ 5 ขั้นสร้างสรรค์สู่สังคม (Sharing to Society : S) เป็นการสรุปผลที่ได้จากการเรียนรู้ หรือได้รับประสบการณ์เป็นองค์ความรู้ของตนเอง รวมทั้งนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ตามความสามารถของตนเอง และนำผลงานหรือองค์ความรู้เผยแพร่สู่สังคม ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับดีมาก และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และนักศึกษามีความคิดเห็นต่อรูปแบบการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะต่างๆ เพิ่มขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS ซึ่งมีขั้นตอนที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน มาใช้ในการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเสริมสร้างทักษะกระบวนการกลุ่มของผู้เรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อศึกษาทักษะกระบวนการกลุ่มหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานการวิจัย

1. ทักษะกระบวนการกลุ่มหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับดีมาก
2. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของวิทยาลัยนาฏศิลปชลบุรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ซึ่งมี 1 ห้องเรียน จำนวน 24 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. แบบประเมินทักษะกระบวนการกลุ่มหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม และแบบประเมินความพึงพอใจ ซึ่งมีการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 18 แผน นำให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพโดยประเมินความสอดคล้องของแผนกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ผลการประเมินแผนมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 แสดงว่าแผนมีความสอดคล้องและเหมาะสมที่จะนำไปใช้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกแผนประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล กิจกรรมการเรียนรู้ได้รับการออกแบบให้สอดคล้องกับขั้นตอนของรูปแบบ READS 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 รับรู้ปัญหา (Recognize Problems : R) ขั้นที่ 2 ระดมปัญญา (Eliciting Brain Storm : E) ขั้นที่ 3 ประเมินเพื่อเพิ่มคุณค่า (Assessing for Value Adding : A) ขั้นที่ 4 พัฒนาสู่ผลงาน (Developing Outcomes : D) และขั้นที่ 5 สร้างสรรค์สู่สังคม (Sharing to Society : S)

2. แบบประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม

สร้างแบบประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม ที่ใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริคในภาพรวม (Holistic rubric scoring) 4 ระดับคุณภาพ นำให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพ เพื่อประเมินความเหมาะสมสอดคล้องของประเด็นการประเมินกับกิจกรรมการเรียนรู้ โดยทุกรายการ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

3. แบบประเมินความพึงพอใจ

สร้างแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคอร์ท จำนวน 20 ข้อ โดยมีรายการประเมิน ประกอบด้วย สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล นำให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ท่าน ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับรายการประเมิน โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 นำแบบประเมินให้นักเรียนที่ไม่ใช่ประชากรทดลองทำเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความพึงพอใจเท่ากับ 0.75

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้แจ้งให้นักเรียนทราบถึงรายละเอียดของการเรียน ซึ่งประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานตามรูปแบบ READS ระยะเวลาดำเนินการ และการวัดและประเมินผล
2. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 18 แผน โดยใช้เวลาในชั่วโมงเรียนปกติ แผนละ 1 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง
3. ประเมินทักษะกระบวนการกลุ่มระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
4. ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในชั่วโมงเรียนสุดท้าย
5. ผู้วิจัยนำคะแนนประเมินทักษะกระบวนการกลุ่ม และการประเมินความพึงพอใจ ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กำหนดค่าระดับความเหมาะสมแต่ละช่วงคะแนนและความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

คะแนน 4.51–5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 3.51–4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

คะแนน 2.51–3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 1.51–2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1.00–1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ทักษะกระบวนการกลุ่มหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย (Mean) กำหนดเกณฑ์ในการแปลผลค่าคะแนนเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

คะแนน 3.26–4.00 หมายถึง ระดับดีมาก

คะแนน 2.51–3.25 หมายถึง ระดับดี

คะแนน 1.76–2.50 หมายถึง ระดับพอใช้

คะแนน 1.00–1.75 หมายถึง ระดับปรับปรุง

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กำหนดค่าระดับความพึงพอใจแต่ละช่วงคะแนนและความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121)

คะแนน 4.51–5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 3.51–4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คะแนน 2.51–3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 1.51–2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1.00–1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นำเสนอผลการวิจัย เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

รายการประเมิน	ผลการประเมิน		ระดับความเหมาะสม
	μ	σ	
องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้	4.80	0.30	มากที่สุด
จุดประสงค์การเรียนรู้	4.85	0.22	มากที่สุด
สาระการเรียนรู้	4.70	0.45	มากที่สุด
กิจกรรมการเรียนรู้	4.87	0.18	มากที่สุด
สื่อและแหล่งเรียนรู้	4.75	0.43	มากที่สุด
การวัดและประเมินผล	4.60	0.55	มากที่สุด
ภาพรวม	4.76	0.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า ในภาพรวมแผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.76$, $\sigma = 0.36$) เมื่อพิจารณารายด้าน ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ ($\mu = 4.87$, $\sigma = 0.18$) จุดประสงค์การเรียนรู้ ($\mu = 4.85$, $\sigma = 0.22$) องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 4.80$, $\sigma = 0.30$) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ($\mu = 4.75$, $\sigma = 0.43$) สาระการเรียนรู้ ($\mu = 4.70$, $\sigma = 0.45$) และการวัดและประเมินผล ($\mu = 4.60$, $\sigma = 0.55$)

ตอนที่ 2 ผลการประเมินทักษะกระบวนการกลุ่มหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับประชากร จำนวน 24 คน ดังตารางที่ 2 ตารางที่ 2 จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับของทักษะกระบวนการกลุ่มหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

N	ผลการประเมิน										
	ดีมาก		ดี		พอใช้		ปรับปรุง		μ	σ	แปลผล
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
24	19	79.17	5	20.83	-	-	-	-	3.79	0.41	ดีมาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะกระบวนการกลุ่มในภาพรวม อยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 3.79$, $\sigma = 0.41$) โดยนักเรียนส่วนใหญ่ มีทักษะกระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 79.17 รองลงมาอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 20.83

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับประชากร จำนวน 24 คน ดังตารางที่ 3 ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจ ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		
	μ	σ	แปลผล
1. สารการเรียนรู้			
1.1 สารการเรียนรู้มีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยผู้เรียน	4.13	0.74	มาก
1.2 เรียงลำดับสารการเรียนรู้จากง่ายไปหายาก	4.08	0.72	มาก
1.3 สารการเรียนรู้มีความหลากหลาย	4.21	0.66	มาก
1.4 สารการเรียนรู้มีความน่าสนใจ	4.25	0.53	มาก
1.5 สารการเรียนรู้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน	4.54	0.51	มากที่สุด
2. กิจกรรมการเรียนรู้			
2.1 กิจกรรมหลากหลาย มีความน่าสนใจ	4.58	0.50	มากที่สุด
2.2 ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริง	4.54	0.51	มากที่สุด
2.3 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.63	0.49	มากที่สุด
2.4 ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้จากการร่วมกิจกรรม	4.54	0.51	มากที่สุด
2.5 ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้	4.50	0.51	มาก
3. สื่อ/แหล่งเรียนรู้			
3.1 เหมาะสมกับกิจกรรม	4.29	0.46	มาก
3.2 มีความหลากหลาย น่าสนใจ	4.46	0.59	มาก
3.3 มีความทันสมัย	4.42	0.58	มาก
3.4 เหมาะสมกับผู้เรียน	4.46	0.59	มาก
3.5 ทำให้เข้าใจสิ่งที่เรียนเพิ่มขึ้น	4.33	0.64	มาก
4. การวัดและประเมินผล			
4.1 การวัดประเมินผลมีความเหมาะสม	4.21	0.41	มาก
4.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน	4.33	0.56	มาก
4.3 การวัดประเมินผลสอดคล้องกับสิ่งที่เรียน	4.46	0.51	มาก
4.4 การวัดประเมินผลตามสภาพจริง	4.42	0.58	มาก

4.5 มีการวัดประเมินผลหลากหลาย	4.42	0.58	มาก
รวมเฉลี่ย	4.39	0.32	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.39$, $\sigma = 0.32$) เมื่อพิจารณาแต่ละข้อ พบว่า รายการประเมินที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$, $\sigma = 0.49$) รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมหลากหลาย มีความน่าสนใจ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58$, $\sigma = 0.50$) และทุกข้อของรายการประเมินมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ในภาพรวม แผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีองค์ประกอบสำคัญของแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบถ้วน ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความเหมาะสม มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันและต่อเนื่องกันเป็นระบบ จึงทำให้ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า แผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินที่อยู่ในระดับมากที่สุดนี้ แสดงให้เห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความน่าเชื่อถือและเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการกลุ่มของนักเรียนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับวารินทร์พร พันเพื่องฟู (2567 : 158) ที่กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้จะต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญต่างๆ อย่างครบถ้วน เพื่อให้สามารถวางแผนและออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม อันจะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลตามเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

2. ผลการประเมินทักษะกระบวนการกลุ่มหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะกระบวนการกลุ่ม มีค่าเท่ากับ 3.79 อยู่ในระดับดีมาก โดยนักเรียนส่วนใหญ่ มีทักษะกระบวนการกลุ่มอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 79.17 รองลงมาอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 20.83 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ แผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ออกแบบตามกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS ซึ่งเป็นรูปแบบที่มีการตรวจสอบและนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้เกิดผลจริง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สู่การปฏิบัติ โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่ม ลงมือปฏิบัติผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการรับรู้ปัญหา ผู้สอนเลือกปรากฏการณ์ที่น่าสนใจ มีความสอดคล้องกับประสบการณ์และระดับชั้นของผู้เรียน โดยเฉพาะขั้นตอน 'ระดมปัญญา' ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียน โดยผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพการคิด การแก้ปัญหา การประเมินผลจากสิ่งที่เลือกหรือสิ่งที่จะทำ เพื่อพัฒนาสู่ผลงาน สามารถประยุกต์ใช้สิ่งที่ได้เรียนรู้ โดยนำองค์ความรู้ที่เกิดจากการสร้างองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง สอดคล้องกับสุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2552) ที่กล่าวว่า หลักการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับความรู้จากการ ลงมือร่วมกันปฏิบัติเป็นกลุ่ม กลุ่มจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของสมาชิกแต่ละคนและสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ก็มีอิทธิพลและปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกัน ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มมากที่สุด จนสามารถค้นพบและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของกมลทิพย์ ทองเทพ และคณะ (2565 : 152) ที่ได้ศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการทำงานร่วมกันทั้งโดยรวมและรายด้านสูงขึ้น โดยมีทักษะการทำงานร่วมกันที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย ด้านการทำงานกับผู้อื่นทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ พบว่า เด็กแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แบ่งปันข้อมูลจากประสบการณ์ทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่กับเพื่อนมากขึ้น ด้านการปฏิบัติตามข้อตกลง กฎกติกา และขั้นตอนการทำงาน พบว่า เด็กปฏิบัติตามข้อตกลง กติกาและขั้นตอนการทำงานของกลุ่ม และด้านการตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของผู้อื่น พบว่า เด็กสามารถชักชวนผู้อื่นให้เข้ามาทำงานร่วมกันได้

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาสุศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวม นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและทุกข้อของรายการประเมิน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS ซึ่งมีการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ทุกขั้นตอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ศึกษาค้นคว้าและสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทุกขั้นตอน ได้เรียนรู้ในกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งความคิดและการเคลื่อนไหวร่างกาย โดยการนำเสนอในกลุ่ม จึงทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน และกระตือรือร้นในการเรียน จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน สอดคล้องกับนพเกล้า ศรีมาตย์กุล (2557 : 47) ได้ศึกษา ผลของการใช้เทคนิคการสอนแบบแบ่งกลุ่มย่อยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาในรายวิชา DES111 ทักษะศิลป์ 1 สาขาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ผลจากการศึกษาพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้เทคนิคการสอนแบบแบ่งกลุ่มย่อย อยู่ในระดับสูงที่ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของวารินทร์พร พันเพ็ญ (2568 : 35-42) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.32)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

การออกแบบการจัดการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS ควรเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ และควรออกแบบกิจกรรมที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทั้งทักษะรายบุคคลควบคู่ไปกับทักษะกระบวนการกลุ่ม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาและนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ร่วมกับนวัตกรรมอื่นๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านต่างๆ และควรศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกระดับในรายวิชาต่างๆ

เอกสารอ้างอิง

- กมลทิพย์ ทองเทพ และคณะ. (2565). การศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการโดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันของเด็กปฐมวัย. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 33 (3), 151-167.
- ดวงเดือน เทพนวล. (2556). การพัฒนาพฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยใช้วิธีการสอนแบบกระบวนการกลุ่ม. วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่, 4 (12), 97-108.
- นพเกล้า ศรีมาตย์กุล. (2557). ผลของการใช้เทคนิคการสอนแบบแบ่งกลุ่มย่อยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักศึกษาในรายวิชา DES111 ทักษะศิลป์ 1 สาขาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม (รายงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปิยะมาศ ชาดินมตรี. (2550). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่มแบบร่วมมือโดยใช้สวนพฤกษศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- พิพัฒน์พงษ์ คำมาก. (2564). การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วารินทร์พร พันเพ็ญ. (2567). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ดีเจริญ ดี ยู. วี. เซนเตอร์.

- _____. (2568). การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปรากฏการณ์เป็นฐาน ตามรูปแบบ READS วิชาวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ชั้นปริญญาตรีปีที่ 2. *วารสารนิสิต*, 27 (1), 35-42.
- สุริยา หาญพิชัย. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยกระบวนการกลุ่ม ในรายวิชาการกลยุทธ์การวางแผนพัฒนาท้องถิ่นเชิงบูรณาการ. *วารสารวิชาการคณะมนุษยและสังคมศาสตร์*, 9 (1), 15-26.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2552). **19 วิธีการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- Varinporn Funfuengfu. (2022). The development of Phenomenon-Based Learning Model for enhancing Active learning Competencies of Teacher Students. *International Journal of Positive School Psychology*, 6 (7), 1366-1377.